

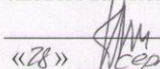
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Другий (магістерський) рівень

Кафедра Технологій захисту навколишнього середовища та охорони праці

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету інженерних
систем та екології

 /Олександр ПРИЙМАК/
«28» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ОК04 Охорона праці в технологіях захисту навколишнього
середовища. Цивільний захист
(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
183	Технології захисту навколишнього середовища, технології захисту навколишнього середовища

Розробники:

Клімова І.В., к.т.н., доц.

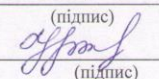
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

Негрій Т.О., к.т.н., доц.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

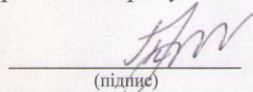

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри технологій захисту навколишнього середовища та охорони праці

Протокол № 13 від «29» червня 2023 року

Завідувач кафедри

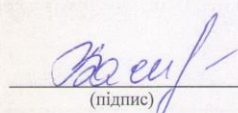

(підпис)

/Тетяна ТКАЧЕНКО/

Схвалено гарантом освітньої програми «Технології захисту навколишнього середовища»

Гарант ОП

(підпис)

/Леся ВАСИЛЕНКО/

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища»

Протокол № 9 від «30» червня 2023 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП	КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	Л	Лр									Пз
183	Технології захисту навколишнього середовища, технології захисту навколишнього середовища	5	150	60	32	4	24	90				1	Іспит	1	<i>Дуляк</i>

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: заочна (вечірна)										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП	КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	Л	Лр									Пз
183	Технології захисту навколишнього середовища, технології захисту навколишнього середовища	5	150	34	20	4	10	116				1	Іспит	1	<i>Дуляк</i>

Мета та завдання освітньої компоненти

Метою дисципліни є:

Охорона праці в технологіях захисту навколишнього середовища: формування у майбутніх фахівців (магістрів) умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Цивільний захист: формування у магістрів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту (ЦЗ), з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності, а також, теоретична й практична підготовка студентів для організації захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій і невідкладної допомоги потерпілим в мирний час та в особливий період (воєнний час).

Завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку; засвоєння здобувачами університету новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування надзвичайних ситуацій (НС), підготовку для роботи у надзвичайних умовах у мирний час і у особливий період (воєнний час), вивчення системи заходів цивільного захисту на об'єктах господарювання.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері технологій захисту навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю й невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	
ЗК01	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК05	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК07	Здійснення безпечної діяльності.
Спеціальні компетентності	
СК01	Здатність контролювати й оцінювати екологічні ризики впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на довкілля.
СК03	Здатність планувати, проектувати та контролювати параметри роботи окремих видів обладнання, техніки і технологій захисту навколишнього середовища.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПР03	Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності.
ПР04	Обґрунтовувати рішення направлені на мінімізацію екологічних ризиків господарської діяльності на загальнодержавному, регіональному й локальному рівнях.
ПР05	Ефективно працювати у команді та міжнародному колективі, мати лідерські навички.
ПР09	Оцінювати загрози фізичного, хімічного та біологічного забруднення біосфери та його впливу на довкілля і людину, вміти аналізувати зміни, що відбуваються в навколишньому середовищі під впливом природних і техногенних факторів.
ПР10	Оцінювати вплив промислових об'єктів на навколишнє середовище, наслідки інженерної діяльності на довкілля і пов'язану з цим відповідальність за прийняті рішення, планувати і проводити прикладні дослідження з проблем впливу промислових об'єктів на навколишнє середовище.

Програма дисципліни

Охорона праці в технологіях захисту навколишнього середовища

Лекції:

Змістовий модуль 1 .

Предмет, зміст дисципліни. організація служби охорони праці в будівельній організації

Лекція 1

1. Предмет, зміст дисципліни, її зв'язок з іншими профільними та загальноосвітніми дисциплінами.
2. Нові законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в будівництві.
3. Організація служби охорони праці на підприємстві.
4. Організація проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.

Лекція 2

1. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці.
2. Результати атестації робочих місць за умовами праці.
3. Порядок підготовки і проведення робіт, віднесених до категорії особливо небезпечних.

Змістовий модуль 2 .

Державне соціальне страхування

Лекція 3

1. Державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань та тимчасової втрати працездатності.
2. Управління страхуванням.
3. Права, обов'язки та відповідальність фонду соціального страхування.
4. Права, обов'язки та відповідальність роботодавців та застрахованих осіб.
5. Відшкодування шкоди.

Лекція 4

1. Порядок розгляду справ про страхові виплати.
2. Відмова і припинення страхових виплат.
3. Фінансування страхування.
4. Визначення та розрахунок рівня виробничого ризику та страхових тарифів.

Змістовий модуль 3.

Система управління охороною праці

Лекція 5

1. СУОП в умовах сучасних економічних відносин.
2. Основні завдання та засоби управління ОП.
3. Сутність управління ОП.
4. Організаційна структура і основні функції управління.

Лекція 6

1. Оперативна документація в СУОП.
2. Реалізація основних функцій системи.
3. Оцінка результатів діяльності впровадження СУОП.
4. Застосування економічного стимулювання за досягнуті результати.
5. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Соціальне партнерство. Соціальна відповідальність.

Змістовий модуль 4.

Забезпечення безпечного виконання основних видів робіт (по спеціальностях)

Лекція 7

1. Основні питання з охорони праці, які вирішуються при розробці інженерних систем захисту повітряного басейну.
2. Основні питання з охорони праці, які вирішуються при розробці інженерних систем очисних споруд.
3. Основні питання з охорони праці, які вирішуються при розробці гідротехнічних споруд.

Лекція 8

1. Питання охорони праці, які вирішуються при виконанні дипломного проектування в розділі «Охорона праці».
2. Аналіз небезпечних і шкідливих факторів при виконанні робіт.
3. Розробка інженерних рішень щодо усунення дії небезпечних і шкідливих факторів.

Змістовний модуль 5.

Надання навичок при вирішуванні професійних завдань з урахуванням

вимог охорони праці до виконання відповідних будівельних робіт.

Практичне заняття 1.

Проведення атестації робочого місця.

Практичне заняття 2.

Забезпечення реалізації основних функцій СУОП.

Практичне заняття 3.

Забезпечення безпеки типового робочого процесу.

Лабораторне заняття

Надання першої долікарської допомоги при різних факторах ураження.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота: контрольна робота.

Контрольна робота виконується згідно завдання і вимог, наведених в методичних вказівках для виконання контрольного завдання.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	9	11
2.	Підготовка до практичних	9	11
3.	Виконання контрольного завдання	15	17
4.	Робота над темами по ЦЗ	45	58
5.	Робота з літературою та електронними носіями	5	7
6.	Підготовка до іспиту	7	12
Усього годин		90	116

Цивільний захист

Змістовий модуль 1 .

Тема 1. Роль і завдання цивільного захисту в сучасних умовах.

Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайної ситуації. Основні завдання цивільного захисту в спільній системі безпеки держави у мирний і воєнний час. Загальні принципи організації та структура органів цивільного захисту України. Сили та засоби цивільного захисту України. Цивільний захист зарубіжних країн. Міжнародна співпраця у сфері цивільного захисту.

Тема 2. Стійкість роботи об'єктів будівельної індустрії у надзвичайних ситуаціях Основи стійкості роботи об'єктів будівельної індустрії. Шляхи і способи підвищення стійкості об'єктів будівельної індустрії. Методика оцінювання радіаційної обстановки у разі аварії на АЕС. Методика оцінювання стійкості об'єктів проти землетрусу. Методика оцінювання стійкості об'єктів промислового виробництва під час вибуху газоповітряної суміші. Методика оцінювання хімічної обстановки в разі застосування отруйних речовин. Прогнозування обстановки та планування заходів захисту на об'єкті народного

господарства у разі біологічного зараження.

Тема 3. Сховища, протирадіаційні укриття цивільного захисту та їх будівництво.

Загальні положення і основні вимоги до розміщення і будівництва сховищ та протирадіаційних укриттів. Захисні споруди цивільного захисту. Планування, призначення приміщень та їх обладнання. Протирадіаційні укриття. Простіші укриття. Експлуатація захисних споруд. Конструктивні рішення сховищ. Будівництво швидкоспоруджуваних сховищ.

Змістовий модуль 2

Тема 4. Організація і проведення рятувальних та інших робіт на об'єктах будівельної індустрії у надзвичайних ситуаціях.

Мета, зміст та умови виконання рятувальних та інших невідкладних робіт. Послідовність і способи виконання рятувальних та інших невідкладних робіт. Рятувальні роботи в осередку хімічного ураження. Ліквідація осередку інфекційних захворювань. Протиепідемічний захист населення. Знезараження території, споруд і техніки. Санітарна обробка людей. Гасіння лісових пожеж. Особливості рятувальних та інших невідкладних робіт в осередках комбінованого ураження і зонах зараження. Умови успішного виконання рятувальних та інших невідкладних робіт. Заходи безпеки під час проведення рятувальних та інших невідкладних робіт.

Тема 5. Оцінювання надійності захисту робітників і службовців об'єкта з використанням захисних споруд.

Основні принципи і способи захисту населення та територій. Евакуація населення з місця надзвичайної події. Організація та проведення евакуаційних заходів. Радіаційний і хімічний захист населення. Засоби індивідуального захисту. Оцінювання надійності захисту робітників і службовців об'єкта з використанням захисних споруд.

Тема 6. Прилади радіаційної, хімічної розвідки і дозиметричного контролю.

Завдання дозиметрії у сфері цивільного захисту. Класифікація дозиметричних приладів. Вимірювач потужності дози ДП-5В. Прилади контролю доз радіації. Дозиметричні прилади нового покоління. Технічні засоби індикації сильнодіючих отруйних речовин (СДОР) (приклади хімічної розвідки).

Змістовий модуль 3.

Надання навичок для організації захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій в мирний час та в особливий період (воєнний час)

Практичне заняття № 1. Методика оцінки хімічної обстановки при застосуванні отруйних речовин.

Практичне заняття № 2. Методика оцінки стійкості роботи об'єкта будівельної індустрії у випадку аварії на АЕС або зруйнування її у воєнний час.

Практичне заняття № 3. Визначення параметрів хвилі прориву при

руйнуванні гідротехнічної споруди та кількості плавзасобів для евакуації населення із зони затоплення.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Осередок ядерного ураження, вплив на людей і об'єкти. Ударна хвиля, проникаюча радіація, радіоактивне забруднення, електромагнітний імпульс.	5	7
2	Тема 2. Осередок хімічного ураження. Вплив отруйних речовин на людей, надання першої медичної допомоги.	5	6
3	Тема 3. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій.	5	6
4	Тема 4. Концепція захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного походження.	5	7
5	Тема 5. Підвищення стійкості роботи об'єктів народного господарства в надзвичайних умовах.	5	6
6	Тема 6 Прилади для радіаційної розвідки і контролю радіоактивного забруднення, прилади для хімічної розвідки і контролю зараження.	5	7
7	Тема 7. Організація і проведення рятувальних та інших невідкладних робіт у надзвичайних ситуаціях.	5	6
8	Тема 8. Засоби індивідуального захисту населення, надання першої медичної допомоги.	5	6
9	Тема 9. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту	5	7
Усього годин		45	58

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (іспит, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у

письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опанування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачі можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри (<https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=4370>).

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку екзаменаційної сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзаменаційної сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю іспит

Охорона праці в технологіях захисту навколишнього середовища

Поточне оцінювання					Контр. робота	Іспит	Сума балів
Змістові модулі							
1	2	3	4	5			
4	4	4	4	14	20	20	50

Цивільний захист

Поточне оцінювання			Іспит	Сума балів
Змістові модулі				
1	2	3		
5	5	20	20	50

Шкала оцінювання індивідуальної (контрольної) роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	20	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	15	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	14	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	10	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	9	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова екзаменаційна сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Охорона праці в технологіях захисту навколишнього середовища

Навчальні посібники:

1. Вахонєва Т.М. Основи охорони праці в Україні.- Дакор, 2019.- 508 с.
2. Охорона праці в галузі. Навчальний посібник /П.С. Атаманчук та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 322с.
3. Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей. Навчальний посібник. За редакцією В.В. Сафонова - К.: Основа, 2011. - 480с.
4. Войналович О., Кофто Д., Мотрич М. Охорона праці на будівельних об'єктах АПК. Навчальний посібник. - Центр навчальної літератури, 2017.-398 с.
5. Апостолук С.О., Джигирей В.С., Апостолук А.С., Соколовський І.А., Апостолук Б.О. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи: Навчальний посібник. –К. : Знання, 2007. –215с.
6. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навчальний посібник. –5-те вид., допов. і перероб. –К.: Університет «Україна», 2011. –280 с.
7. Вільсон О.Г. Охорона праці в галузі (на прикладі будівництва). Навчальний посібник. – К.: Основа, 2006. – 204 с.
8. Охорона праці користувачів персональних комп'ютерів. Навчальний посібник / М.А. Касьянов, О.М. Гунченко та ін.–Київ: КНУБА, 2016. –124с.
9. Гіроль М.М. Охорона праці у водопровідно-каналізаційному господарстві. Навчальний посібник / Під редакцією М.М. Гіроля – Рівне.: НУВГП, 2010. – 351 с.
10. Цивільний захист і охорона праці в галузі. Навчальні посібник / С.О. Ковжого та ін. – Право, 2018. – 192 с.
11. Охорона праці в галузі. Працезахоронні ділові ігри. Навчальний посібник / Є. Марчишина та ін. – Центр навчальної літератури, 2021. – 204 с.

Методичні роботи:

1. Охорона праці в галузі (на прикладі будівництва): Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання для студентів усіх спеціальностей, всіх форм навчання / Уклад. О.Г. Вільсон, І.В. Клімова, В.Т. Кравчук, С.В. Федоренко, В.Г. Дзюбенко. – К.: КНУБА, 2021. - 46 с.

2. Методичні вказівки до виконання розділу “Охорона праці” в дипломних проектах (роботах) бакалаврів і магістрів інженерно-будівельних спеціальностей. / Уклад.: О.Г. Вільсон, І.В. Клімова, В.Г. Дзюбенко, О.М. Гунченко, С.В. Федоренко –К.: КНУБА, 2021. - 36- с.

3. Охорона праці в галузі: Тести для проведення навчання та контролю знань Закону України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування». / Уклад. О.Г. Вільсон, І.В. Клімова, О.М. Гунченко – К.:КНУБА, 2019. – 34 с.

4. Охорона праці в галузі: Тести для проведення навчання та контролю знань з основних змістованих модулів робочої програми. / Уклад. О.Г. Вільсон, І.В. Клімова, О.М. Гунченко – К.:КНУБА, 2020. – 24 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://library.knuba.edu.ua> – Бібліотека КНУБА.
2. <http://dsp.gov.ua> -Офіційний сайт Держпраці.
3. <http://www.mon.gov.ua> -Офіційний сайт Міністерства освіти і науки.
4. <http://www.dsns.gov.ua> -Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій України.
5. <http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/index> -Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.
6. <http://rada.gov.ua> -Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
7. <http://dbn.co.ua> -Державні будівельні норми України.

Цивільний захист

Підручники:

1. Варивода К. С., Горденко С. І. Цивільний захист: підручник. Переяслав (Київ. обл.) : Домбровська Я. М., 2020. - 596 с.

2. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: підруч., К., «Знання», 2017. <https://westudents.com.ua/knigi/33-tsvilna-oborona-ta-tsvilniy-zahist-steblyuk-m.html>

Навчальні посібники:

1. Цивільний захист і охорона праці в галузі: навч. посіб. / С. О. Ковжога, С. А. Тузіков, Є. В. Карманний, А. П. Зенін. – Харків : Право, 2018. – 192 с.

2. О.М. Євдін, В.В. Могильченко, М.А. Скидан, Е.О. Рибаківа. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій., Київ 2007.

3. Цивільний захист на підприємствах харчової промисловості, Навч.пос. заг.ред. Халмурадов Б.Д. – К.:»Центр учбової літератури», 2018. – 192с.

4. В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов. Цивільна безпека. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури. 2019. <https://ukrprog.com/index.php?productID=1293>

5. Багас О.П., Фігура О.В. Особиста безпека та основи виживання в екстремальних ситуаціях. Навчальний посібник. — Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2012. - 250 с.

Конспекти лекцій:

1. Корінний В.І., Стефанович І.С., Стефанович П.І. Цивільний захист: курс лекцій / В.І. Корінний та ін. – К.: КНУБА, 2018. – 208 с

Методичні роботи:

1. Цивільний захист. Методика оцінки стійкості роботи об'єкта будівельної індустрії у випадку аварії на АЕС або зруйнування її у воєнний час/ уклад.: І.С. Стефанович, В.І. Корінний, П.І. Стефанович – К.:КНУБА, 2023.–29 с.

2. Цивільний захист. Методика оцінки хімічної обстановки при застосуванні отруйних речовин: методичні вказівки та вихідні дані для виконання практичного заняття/ уклад.: І.С. Стефанович, П.І. Стефанович – К.: КНУБА, 2018. – 16с

Інформаційні ресурси:

1. Конституція України. Основний закон. – К., 1996.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Закон України “Кодекс цивільного захисту України”. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>

3. Закон України від 05.09.2017р. “Про освіту”.
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

4. Закон України від 01.07.2014 №1556-VII “Про вищу освіту”
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

5. Закон України “Про правовий режим воєнного стану”. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст.250.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

6. Закон України “Про зону надзвичайної екологічної ситуації”. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 42, ст.348.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1908-14#Text>

7. Закон України “Про охорону атмосферного повітря”. – К.: Відомості Верховної Ради України, 1992. - №50. – Ст.678.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12#Text>

8. Указ Президента України “Про систему реагування на надзвичайні ситуації на водних об'єктах ” від 15.06.2001 № 436/2001.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436/2001#Text>

9. ДБН – 97 Державні будівельні норми України. Київ. Держ. Стандарт. 1999, 88с.

10. ДСТУ БВ. 1.1. – 36: 2016. Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Київ. – Укр НДІЦЗ – 2016, 34 с.

11. ДБН А.3.1. – 9 – 2015. Захисні споруди цивільного захисту. Експлуатаційна придатність закінчених будівництвом об'єктів. Київ. – Мінрегіон України, 2016, 15с.
12. Офіційне Інтернет – представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.
13. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua/>.
14. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
15. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>, www.osvita.com.
16. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>.
17. Державна служба України з надзвичайних ситуацій <http://www.mns.gov.ua/>. <http://www.dsns.gov.ua/>
18. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.
19. Сайт, присвячений надзвичайним ситуаціям природного характеру <http://chronicl.chat.ru/>.
20. <http://library.knuba.edu.ua> – Бібліотека КНУБА.
21. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України <http://www.eriukrtel.net/index.htm>.
22. Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду) <http://www.dnop.kiev.ua/>.
23. Інформаційно-пошукова правова система „Нормативні акти України (НАУ)” <http://www.nau.ua/>.
24. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського /[Електронний ресурс] .– Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
25. Державні будівельні норми України <http://dbn.co.ua/index/0-22>